

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **N. R.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Liborem Čihákem, advokátem,
se sídlem T. G. Masaryka 57, 360 01 Karlovy Vary

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2017, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2017, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2017, č. j. X, jímž žalovaná zamítla žalobkyni žádost o plný invalidní důchod s požadovaným datem přiznání od 15. 9. 1972 pro nesplnění podmínek ustanovení § 20 odst. 3 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním pojištění, ve znění platném do 31. 12. 1975 (dále jen „zákon o sociálním pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 5. 9. 2016 nebyla ke dni 15. 9. 1972 žalobkyně invalidní, jelikož byla schopna přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav učebního oboru a dále byla schopna pokračovat v dosavadním pracovním zaměření, a to bez podstatného poklesu výdělku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť žalovaná žalobkyni nepřiznala invalidní důchod již dříve ode dne 5. 3. 2008, přestože podle znalce neurologický nález zjištěný u žalobkyně v roce 2013 odpovídá 100 % nálezu, který existoval již v roce 2008, a pro období předcházející roku 2008 je podle znalce potřeba vyvodit shodné posudkové závěry, což žalovaná neučinila.
3. Primárně žalobkyně namítala, že se žalovaná nevypořádala s námitkami žalobkyně proti rozhodnutí žalované v prvním stupni, když zcela pominula námitky žalobkyně týkající se neúplnosti znaleckého posudku MUDr. F. I. ze dne 5. 9. 2016, ze kterého správní orgán prvního stupně při vydání prvostupňového rozhodnutí vycházel. Nevypořádáním všech námitek žalobkyně tak došlo ke zkrácení žalobkyně na jejích právech a řízení tak bylo zatíženo vadou, jež měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci a v důsledku nevypořádání se s námitkami chybějících lékařských zpráv považuje žalobkyně napadené rozhodnutí a jemu předcházející posudky o invaliditě za neúplné.
4. Co se týká odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalobkyně uvedla, že zcela postrádá podklady a úvahy, kterými se správní orgán při rozhodování řídil, navíc z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností žalovaný ke svému závěru dospěl, když není stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, což činí žalobou napadené rozhodnutí neúplným, nepřesvědčivým a nepřezkoumatelným.
5. Žalobkyně dále namítala, že správní orgán prvního stupně nezohlednil závěry znalce MUDr. M. R., CSc., ze dne 6. 1. 2014, na základě kterého byl žalobkyni přiznán invalidní důchod prvního stupně od roku 2008, navíc, ačkoliv žalobkyně opakovaně navrhla provedení tohoto posudku jako důkazního prostředku, žalovaná tak neučinila, což odůvodnila tak, že ze znaleckého posudku nelze vycházet. Žalobkyně trvala na tom, že tímto postupem byla zkrácena na svém právu na spravedlivý proces.
6. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že žalovaná je povinna postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když žalovaná měla i pro období předcházející roku 2008 zkoumat zdravotní stav žalobkyně z hlediska existence neurologického onemocnění existujícího ve stejné výši, jako při jeho zjištění v roce 2013, což však žalovaná neučinila a skutkový stav věci tedy patřičně nezjistila.
7. Žalobkyně dále označila žalobou napadené rozhodnutí za nepřesvědčivé, vnitřně rozporné a nesprávné, neboť z něj není zřejmé, na základě jakých důvodů došel správní orgán k závěru, že dopad zdravotního postižení nenaplňuje kritéria pro přiznání plné invalidity, a že ze zdravotní i pracovní anamnézy vyplývá, že zmíněná kritéria invalidního důchodu nebyla u žalobkyně naplněna. Žalovaná navíc bez bližšího odůvodnění dospěla k závěru, že dopad zdravotního postižení žalobkyně nenaplňuje kritéria pro přiznání plné invalidity.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

8. V poslední námitce žalobkyně namítala, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spise, jelikož z napadeného rozhodnutí ani z posudků o invaliditě ze dne 5. 9. 2016 a 20. 6. 2017 není zřejmé, na základě jakých důvodů žalovaná dospěla k závěru, že dopad zdravotního postižení nenaplnňuje kritéria přiznání plné invalidity a že ze zdravotní i pracovní anamnézy vyplývá, že zmíněná kritéria přiznání invalidního důchodu nebyla u žalobkyně naplněna. Žalobkyně trvala na tom, že skutečnosti o jejím zdravotním stavu zjištěné posudkem MUDr. M. R. ze dne 6. 1. 2014 napadené rozhodnutí a posudky o invaliditě vypracované žalovanou zcela pomíjí a k tomuto znaleckému posudku není přihlíženo, což vzbuzuje pochybnosti o správnosti a úplnosti posudků a rozhodnutí.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém písemném vyjádření popsala průběh správního řízení, zejména uvedla, že na základě posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Chomutově ze dne 5. 9. 2016 nebyla žalobkyně v období od 15. 9. 1972 do 4. 3. 2008 uznána plně ani částečně invalidní, neboť pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna vystudovat učební obor a pokračovat v zaměstnání bez podstatného poklesu výdělku. Dále uvedla, že na základě posudku o invaliditě vypracovaného lékařkou České správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem v rámci námitkového řízení ze dne 19. 6. 2017 nebyla žalobkyně v daném období shledána invalidní a lékařka se ztotožnila s posudkem posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Chomutově, přičemž vycházela ze všech odborných nálezů a výsledků posouzení lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Chomutově. Dále žalovaná odkázala na podrobné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla žalovaná provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“).

Ústní jednání soudu

10. Při jednání soudu konaném dne 21. 9. 2020 právní zástupce žalobkyně odkázal na obsah žaloby a zdůraznil, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné a navíc nedošlo ke zohlednění veškerých skutečností, týkajících se zdravotního stavu žalobkyně. Zdůraznil, že správní orgány nemohly posuzovat zdravotní stav žalobkyně před rokem 2008, pokud komise neměla k dispozici zdravotní zprávy z tohoto období. S poukazem na obsah posudku znaleckého ústavu – Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví trval právní zástupce žalobkyně na tom, že právní hodnocení věci přísluší výhradně soudu a nikoli znalci. Uvedl, že dle jeho názoru obsahuje posudek znaleckého ústavu vnitřní rozpory. Poukázal rovněž na urážlivá vyjádření vztahující se k posudkům MUDr. R., CSc. K těmto vyjádřením dle jeho názoru nejsou v posudku uvedena žádná zdůvodnění a není tam uvedeno, na základě jakých skutečností k nim znalecký ústav dospěl. Z uvedených důvodů zástupce žalobkyně uvedl, že znalecký posudek znaleckého ústavu odmítá.
11. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě.
12. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování čtením posudku MUDr. M. R., CSc. ze dne 6. 1. 2014, dále čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2018 a čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 30. 5. 2018, dále čtením posudku MUDr. M. R., CSc. ze dne 24. 7. 2018 a čtením posudku znaleckého ústavu - Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví ze dne 8. 1. 2020 a dále čtením zprávy z neurologické kliniky fakultní nemocnice v Praze ze dne 14. 9. 2020, Doc. MUDr. J. S.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném jednání spojeném s rozsáhlým dokazováním dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu žalobkyni od 15. 9. 1972 bylo vydáno na základě posudku o invaliditě vypracovaného dne 5. 9. 2016 posudkovým lékařem MUDr. F. I. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov. Tento lékař posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k závěru, že u žalobkyně došlo ke vzniku invalidity dne 5. 3. 2008, přičemž se v posudku řádně vypořádal s tím, proč nebyla žalobkyně v jednotlivých obdobích od 15. 9. 1972 invalidní. Konkrétně tento znalec uvedl, že v období od 15. 9. 1972 do 31. 12. 1975 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 20 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení, neboť i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna učebního oboru a dále pokračovat v dosavadním pracovním zaměření, a to bez podstatného poklesu výdělku. V období od 1. 1. 1976 do 30. 9. 1988 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 25 odst. 3 písm. a) ani částečně invalidní podle § 25 odst. 4 písm. a) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, když i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla i nadále schopna vykonávat i jiné zaměstnání, a to bez podstatného poklesu výdělku. Žalobkyně nebyla ani v období od 1. 10. 1988 do 31. 12. 1995 plně invalidní podle § 29 odst. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ani částečně invalidní podle § 37 odst. 1 až 3 tohoto zákona, jelikož i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna i nadále výkonu vhodného zaměstnání bez podstatného poklesu na výdělku. V období od 1. 1. 1996 do 4. 3. 2008 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 a 2 téhož zákona, jelikož pokles její schopnosti k výdělečné činnosti nedosahoval z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ani 33 % a rovněž tak se nejednalo o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 a 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. V dalším období od 5. 3. 2008 do 31. 12. 2009 byla žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

částečně invalidní podle § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jelikož její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídal příloze č. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb., odst. 3 písm. a), pro zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky. Následně v období od 1. 1. 2010 do 4. 3. 2011 byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť u ní byl shledán pokles míry pracovní schopnosti o 40 % a šlo tedy o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Od 5. 3. 2011 byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu třetího stupně, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti poklesla v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70 %.

16. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Žalovaná si v řízení o námitkách vyžádala nový posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 20. 6. 2017, který vypracovala posudková lékařka Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem (dále jen „LPS“) MUDr. E. V.. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že v období od 15. 9. 1972 do 4. 3. 2008 nebyla žalobkyně invalidní. Tato posudková lékařka shodně jako posudkový lékař MUDr. F. I. uvedla, že v období od 15. 9. 1972 do 31. 12. 1975 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 20 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení, neboť i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna studia učebního oboru a dále pokračovat v dosavadním pracovním zaměření, a to bez podstatného poklesu výdělku. V období od 1. 1. 1976 do 30. 9. 1988 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 25 odst. 3 písm. a) ani částečně invalidní podle § 25 odst. 4 písm. a) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, když i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla i nadále schopna vykonávat i jiné zaměstnání, a to bez podstatného poklesu výdělku. Žalobkyně nebyla ani v období od 1. 10. 1988 do 31. 12. 1995 plně invalidní podle § 29 odst. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ani částečně invalidní podle § 37 odst. 1-3 tohoto zákona, jelikož pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna i nadále vhodného zaměstnání bez podstatného poklesu na výdělku. V období od 1. 1. 1996 do 4. 3. 2008 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 a 2 téhož zákona, jelikož pokles její schopnosti k výdělečné činnosti nedosahoval z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ani 33 % a rovněž tak se nejednalo o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 a 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. V dalším období od 5. 3. 2008 do 31. 12. 2009 byla žalobkyně částečně invalidní podle § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jelikož její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídal příloze č. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb., odst. 3 písm. a), pro zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky. Následně v období od 1. 1. 2010 do 6. 3. 2011 byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť u ní byl shledán pokles míry pracovní schopnosti o 40 % a šlo tedy o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Od 7. 3. 2011 byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu třetího stupně, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti poklesla v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70 %. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala žalobou napadené rozhodnutí.
17. Žalobkyně dále ve správním řízení předložila znalecký posudek znalce z oboru ortopedie a traumatologie MUDr. M. R., CSc., ze dne 6. 1. 2014, který byl zpracován na základě žádosti žalobkyně a znalec v tomto posudku dospívá k závěru, že již před posouzením invalidity v roce 2008 existoval dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídající

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

posudkovému stupni invalidity a to ztrátou schopnosti soustavné výdělečné činnosti více než 33 %. Nutno upozornit, že tento znalecký posudek neobsahuje doložku znalce o tom, že si je znalec vědom následků nepravdivého znaleckého posudku a soud jej tak posuzoval jako listinný důkaz, nikoliv jako znalecký posudek, který by byl postaven naroveň znaleckému posudku.

18. Primárně se zabýval soud námitkami žalobkyně, v nichž tvrdila, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobkyně namítala, že v žalobou napadeném rozhodnutí nebyla stanovena rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším odpadem na pokles její pracovní schopnosti. K tomu soud uvádí, že na straně 2 žalobou napadeného rozhodnutí je výslovně uvedeno, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti byl stav po prodělané dětské mozkové obrně s monoparézou levé dolní končetiny, kde je těžká peroneální paréza nervu peroneus s tím, že žalobkyně v 6 měsících věku prodělala dětskou mozkovou obrnu, následovaly korekční operace. Zkrácení končetiny a peroneální paréza vedly dle žalované k rozvoji chronické dorzalgie se staticko dynamickou insuficiencí páteře a svalovou dysbalancí. Tuto námitku tedy soud shledal jako zcela nedůvodnou.
19. Dále žalobkyně namítala, že v žalobou napadeném rozhodnutí byly pominuty námitky týkající se úplnosti znaleckého posudku MUDr. F. I. ze dne 5. 9. 2016. K této námitce soud uvádí, že na straně 5 žalobou napadeného rozhodnutí v prvním celém odstavci se žalovaná zabývala právě úplností, kompetentností a správností lékařského posudku MUDr. F. I. ze dne 5. 9. 2016, na základě kterého bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí. Ani tuto námitku nepřezkoumatelnosti tedy neshledal soud jako důvodnou.
20. Podle § 20 odst. 3 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1975 platí, že *[p]racovník je plně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a) je neschopen vykonávat jakékoli soustavné zaměstnání nebo výkon takového zaměstnání by vážně zhoršil jeho zdravotní stav, anebo b) je sice schopen vykonávat soustavné zaměstnání, avšak jen zcela nepřiměřené jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání.*
21. Podle § 20 odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1975 platí, že *[p]racovník je částečně invalidní, jestliže jeho výdělek podstatně poklesl proto, že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je schopen vykonávat a) dosavadní nebo jiné stejně kvalifikované zaměstnání jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek anebo b) jen jiné zaměstnání méně kvalifikované.*
22. Podle § 25 odst. 3 písm. a) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 1988 platí, že *[p]racující je plně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopen vykonávat jakékoli soustavné zaměstnání,*
23. Podle § 25 odst. 4 písm. a) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 1988 platí, že *[p]racující je částečně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je schopen vykonávat dosavadní nebo jiné stejně kvalifikované zaměstnání jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek anebo*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

24. Podle § 29 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1995 platí, že *[o]bčan má nárok na invalidní důchod, jestliže se stal a) invalidním, byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na tento důchod a v době vzniku invalidity nesplnil podmínky nároku na starobní důchod, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
25. Podle § 29 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1995 platí, že *[o]bčan je invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a) je neschopen vykonávat jakékoliv soustavné zaměstnání, b) výkon takového zaměstnání by vážně zhoršil jeho zdravotní stav, c) je sice schopen vykonávat soustavné zaměstnání, avšak jen zcela nepřiměřené jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního zaměstnání, nebo d) je schopen vykonávat soustavné zaměstnání jen za zcela mimořádných podmínek (občané nevidomí, občané s velmi těžkými ortopedickými vadami apod.).*
26. Podle § 37 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1995 platí, že *[o]bčan má nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal a) částečně invalidním a byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na tento důchod, nebo b) částečně invalidním následkem pracovního úrazu.*
27. Podle § 37 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1995 platí, že *[o]bčan je částečně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je schopen vykonávat zaměstnání jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek nebo jiné než dosavadní zaměstnání s podstatně menšími požadavky na fyzické nebo psychické schopnosti, a v důsledku toho jeho výdělek podstatně poklesl.*
28. Podle § 37 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 1995 platí, že *[o]bčan je částečně invalidní také tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky, i když jeho výdělek podstatně nepoklesl; zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky vymezí prováděcí předpis.*
29. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 4. 3. 2008 platí, že *„[p]ojištěnec je plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo b) je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.*
30. Podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 4. 3. 2008 platí, že *„[p]ojištěnec je částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Ustanovení § 39 odst. 2 platí zde obdobně. Způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví prováděcí předpis.*
31. Podle § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 4. 3. 2008 platí, že *„[p]ojištěnec je částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky. Okruh zdravotních postižení značně ztěžujících obecné životní podmínky stanoví prováděcí předpis.*
32. Soud připomíná, že jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce. Bylo proto třeba zjistit, zda byla žalobkyně invalidní již od doby 15. 9. 1972 a pokud ano, tak zda byla invalidní plně či částečně.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

33. Jelikož bylo napadené rozhodnutí odůvodněno závěrem posudkové lékařky LPS o invaliditě žalobkyně, nespokojil se soud s tímto závěrem lékařky, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci tohoto soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na § 77 téhož zákona odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posuzování zdravotního stavu žalobců v soudních řízeních ve věcech důchodového pojištění. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobkyně k datu 15. 9. 1972 a k otázce, zda byla již od tohoto data žalobkyně invalidní.
34. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované posudkovou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek ze dne 26. 2. 2018 byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace praktické lékařky MUDr. Š. a dále z lékařských zpráv předložených žalobkyní, a to zejména z nálezů ortopedů a neurologů, jakož i zpráv o vyšetření EMG a psychiatrického nálezu. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla přešetřena odbornou lékařkou z oboru léčebné rehabilitace MUDr. S. Posudková komise pak hodnotila zdravotní stav žalobkyně tak, že v důsledku infekčního virového onemocnění a dětské obrny je postižena levá dolní končetina. Žalobkyně se vyučila dámskou krejčovou a takto vybraný obor byl vzhledem k jejímu postižení (asi 4 cm zkrat levé dolní končetiny a peroneální paréza) vhodný, neboť se jednalo o sedavé zaměstnání v suchém a teplém prostředí. Žalobkyně byla i přes dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav tento výuční obor schopna absolvovat a pokračovat v zaměstnání v tomto oboru. Jako dámská krejčová žalobkyně pracovala asi 1 rok, avšak toto zaměstnání ji nevyhovovalo pro dlouhodobé setrvání ve vynucené poloze, proto byla přerazena na místo vedoucí prodejny, kde pracovala až do roku 1988. Posudková komise dále na základě veškeré předložené dokumentace, jakož i na základě přešetření žalobkyně dospěla k závěru, že v období od 15. 9. 1972 do 31. 12. 1975 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 20 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení č. 101/1964 Sb., neboť nebyla neschopna vykonávání jakéhokoli soustavného zaměstnání, ani výkon jejího zaměstnání vážně nezhoršoval její zdravotní stav, ani nešlo o soustavné zaměstnání zcela nepřiměřené jejím dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání. V období od 1. 1. 1976 do 30. 9. 1988 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 25 odst. 3 písm. a) ani částečně invalidní podle § 25 odst. 4 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení č. 121/1975 Sb., když pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla i nadále schopna vykonávat své dosavadní zaměstnání i jiné zaměstnání, a to bez podstatného poklesu výdělku. Žalobkyně nebyla ani v období od 1. 10. 1988 do 31. 12. 1995 plně invalidní podle § 29 odst. 1 a 2 zákona o sociálním zabezpečení č. 100/1988 Sb., a to ani částečně podle § 37 odst. 1-3 tohoto zákona, jelikož pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byla schopna i nadále vhodného zaměstnání bez podstatného poklesu na výdělku, přičemž v tomto období až do roku 1992 pracovala jako administrativní pracovnice. V období od 1. 1. 1996 do 4. 3. 2008 nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a to ani částečně podle § 44 odst. 1 a 2 téhož zákona, jelikož pokles její schopnosti k výdělečné činnosti nedosahoval z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ani 33 % a rovněž tak se nejednalo o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 a 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb., žalobkyně navíc v letech 1993 – 2007 pracovala ve službách jako živnostník a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v té době stále chodila bez kompenzačních pomůcek, jak sama uvedla. Následně se zdravotní stav žalobkyně začal zhoršovat a žalobkyně byla od 5. 3. 2008 do 31. 12. 2009 uznána částečně invalidní, od 1. 10. 2010 do 6. 3. 2011 pak byla stanovena invalidita I. stupně a od 7. 3. 2011 byla posuzovaná uznána invalidní ve III. stupni. Závěrem posudková komise uvedla, že souhlasí s hodnocením námitkového řízení s tím, že žalobkyně nebyla ke dni 15. 9. 1972 invalidní, neboť její zdravotní postižení neodpovídalo přiznání invalidity v žádném stupni i s ohledem na v minulosti platná posudková pravidla, když v minulosti byl zdravotní stav žalobkyně zařazován do různých kapitol podle dominujících nálezů při sekundárních změnách pohybového aparátu, čímž však nedošlo k porušení předpisů.

35. Žalobkyně se k tomuto posudku vyjádřila tak, že posudková komise zcela pominula tvrzení žalobkyně, zejména pak pominula návrh na provedení důkazního prostředku znaleckým posudkem MUDr. M. R., CSc., ze dne 6. 1. 2014 a z toho důvodu pak považuje žalobkyně posudek posudkové komise za neúplný, přičemž jeho přesvědčivost v důsledku tohoto pochybení vzbuzuje pochybnosti. Dále žalobkyně uvedla, že znalecký posudek nereflakuje žádost žalobkyně na přiznání invalidního důchodu i pro období před rokem 2008, konkrétně od 15. 9. 1972, když k tomuto návrhu žalobkyně nebylo provedeno žádné skutkové zjištění a žalobkyně tedy tento posudek považuje za neúplný, neboť se nezabývá obsahem žádosti žalobkyně.
36. S ohledem na námitky žalobkyně si soud vyžádal v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobkyně.
37. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 30. 5. 2018. Žalobkyně nebyla jednání posudkové komise osobně přítomna, ačkoliv byla o jednání komise vyrozuměna a navíc telefonicky komisi sdělila, že v době jednání nebude doma. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem pak Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze dospěla k závěru, že omezení tělesných schopností žalobkyně v útlém věku nemělo za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění a invalidita nemohla být přiznána k datu 15. 9. 1972
38. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze plně souhlasila se závěry námitkového řízení ze dne 19. 6. 2017 i se závěry Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem stran přiznání invalidity žalobkyni od 5. 3. 2008 i se závěrem, že od 15. 9. 1972 do 4. 3. 2008 nebyla žalobkyně invalidní a doplnila, že se plně ztotožňuje s posudkem námitkového řízení MUDr. E. V. ze dne 20. 6. 2017
39. K posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 30. 5. 2018 žalobkyně uvedla totožné námitky jako k posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, tedy, že výrok této komise je nesprávný a neodůvodněný, učiněný bez podkladu v posudkovém řízení, jelikož posudková komise nereflaktovala znalecký posudek MUDr. M. R., CSc. ze dne 6. 1. 2014 a dále, že se tato komise nezabývala přiznání invalidního důchodu i pro období před rokem 2008,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

konkrétně 15. 9. 1972, když podle názoru žalobkyně posudek zohledňuje zdravotní stav žalobkyně jen od roku 2008. Žalobkyně dále předložila soudu nový znalecký posudek MUDr. M. R., CSc., ze dne 24. 7. 2018.

40. Z žalobkyní nově předloženého znaleckého posudku MUDr. M. R., CSc. ze dne 24. 7. 2018, soud zjistil, že tento posudek již obsahuje doložku znalce o tom, že si je znalec vědom následků nepravdivého znaleckého posudku. Znalec byl znalcem v oboru ortopedie a traumatologie. I v tomto pozdějším posudku znalec dospěl k závěru, že žalobkyně v celém uvedeném období dosahovala podle osobního sdělení znalci výdělků s vynaložením nadměrného úsilí, což znalec dosvědčil. Znalec dále vyjádřil svůj názor, že bylo fatální chybou, když komise, která posuzovala stav žalobkyně, žalobkyni nevyšetřila, dotazovala se žalobkyně pouze na posuzované období a stupeň a změnu disability žalobkyně v průběhu hodnoceného období. Znalec v tomto novém posudku uvedl, že obrna, kterou posuzovaná trpí, vznikla v době prodělaného onemocnění poliomyelitidou a postižení motorické funkce levé dolní končetiny bylo přítomné již po stabilizaci onemocnění a v dalším průběhu se již poškození motorické funkce od roku 2008 nezhoršovalo, ale ani nezlepšovalo. Obrna postižení svalů je trvalá, neměnná, celoživotní, proto musela existovat invalidizující míře již před rokem 2008. Znalecký posudek neobsahuje klasický závěr, jak je tomu obvyklé u znaleckých posudků, avšak koncem svého hodnocení znalec uvedl, že považuje za zcela zásadní chybu posudkových komisí, že žalobkyně nebyla vyšetřena pro posudkové účely 32 let a s tímto vědomím komise učinily závěry o uvedeném období, bez ohledu na nové vyšetření žalobkyně, když žalobkyně v celém uvedeném období dosahovala podle osobního sdělení znalci výdělků s vynaložením nadměrného úsilí, což znalec „znalecky dosvědčil“.
41. S ohledem na vyjádření žalobkyně a nově předložený znalecký posudek soud usnesením ze dne 11. 2. 2019, č. j. 42 Ad 38/2017-117 ustanovil znalcem v dané věci Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, jehož úkolem bylo v rámci ústavního posudku zhodnotit ve vzájemné souvislosti znalecký posudek MUDr. M. R., CSc., ze dne 24. 7. 2018 a posudky Posudkových komisí MPSV ze dne 26. 2. 2018 a 30. 5. 2018, zejména se zaměřením na otázku, zda byla žalobkyně invalidní před 5. 3. 2018, a pokud ano, k jakému datu invalidita vznikla.
42. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví předložil soudu znalecký posudek, vyhotovený dne 8. 1. 2020 se závěrem, že u žalobkyně nebyly před dnem 5. 3. 2008 žádné důvody pro stanovení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který by podle tehdy platné legislativy mohl vést k přiznání částečné nebo plné invalidity. Dále uvedl, že znalecké posudky MUDr. M. R., CSc., ze dne 6. 1. 2014 a 24. 7. 2018 považuje za nepřesvědčivé a znalcovo posouzení vzniku invalidity žalobkyně před dnem 5. 3. 2008 za neodůvodněné a nesprávné, jak vyplývá z doložené zdravotnické dokumentace a provedeného znaleckého zkoumání. Závěrem znalecký ústav uvedl, že posudky posudkových komisí ze dne 26. 2. 2018 a 30. 5. 2018 považuje za úplné, přesvědčivé a přezkoumatelné a s jejich závěry, že invalidita žalobkyně nevznikla před dnem 5. 3. 2008, plně souhlasí.
43. Znalecký ústav v tomto posudku nejprve shrnul předchozí řízení u žalované i u zdejšího soudu, zejména pak předloženou lékařskou dokumentaci a vypracované znalecké posudky, včetně jejich závěrů. Znalecký ústav ke znaleckým posudkům vypracovaným MUDr. M. R., CSc. ze dne 6. 1. 2014 a 24. 7. 2018 uvedl, že ačkoliv je tento znalec zkušeným a erudovaným soudním znalcem v oboru ortopedie a traumatologie, ve svých znaleckých Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

posudcích se nedrží této své odbornosti a vyjadřuje se k problematice náležející do jiných znaleckých odborností, konkrétně do neurologie a posudkového lékařství. Znalecký ústav uvedl, že považuje vyjádření, hodnocení a závěry MUDr. M. R., CSc., netýkající se jeho znalecké odbornosti za nesprávná, chybná, mnohdy si odporující, spekulativní a manipulativní, v celkovém souhrnu za nepřijatelná a důrazně je odmítá. Oba znalecké posudky jsou dle ústavu nepřesvědčivé, zejména znalecký posudek ze dne 24. 7. 2018, který nemá ani stanovený obsah a formu, když v podstatě se jedná o písemnou formu slovního salátu, kterou šlo jen s velkými obtížemi přečíst, natož prostudovat, a kde se stále opakují stejné, vesměs spekulativní a ničím nedoložené vývody znalce. Znalecký ústav doplnil, že ze strany MUDr. M. R., CSc. Jde o absolutní nepochopení posudkové kategorie dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, kdy znalec opakovaně uvádí a zobecňuje, že poliomyelitis je invalidizující onemocnění. Není tomu tak, protože vždy záleží na stupni funkčního postižení, které způsobuje přítomné onemocnění nikoliv jen sama diagnóza, kdy např. v případě postižení dolní končetiny nemusí být vždy splněna posudková kritéria pro přiznání jakéhokoli stupně invalidity. I s významným postižením jedné dolní končetiny nebo dokonce s její amputací ztrátou takto postižená osoba při zdravotním stavu odpovídajícímu zaměstnání, upravenému pracovní prostředí, jeho zázemí, dostupnosti a používání facilitačních pomůcek může vykonávat pracovní činnost v plném rozsahu nebo s omezením a ve zkráceném pracovním úvazku, což pak je zohledňováno přiznáním odpovídajícího stupně invalidity. Pracovní potenciál až na skutečné výjimky prakticky nikdy nebývá zcela vyčerpán a zbývající pracovní potenciál umožňuje vykonávat pracovní činnost, byť v omezeném rozsahu a za stanovených podmínek. Právě omezení pracovní schopnosti je společností kompenzováno ve formě přiznání invalidního důchodu příslušného stupně. Znalecký ústav dále k posudku tohoto znalce upozornil, že v předmětné věci se nejedná o posuzování stupně závislosti na péči druhé osoby, ale o posuzování pracovní schopnosti k pojištěné pracovní činnosti (vykonávané práci). Zdravotní ústav uvedl, že tomuto znalci zřejmě není vůbec známo, že invalidita se posuzuje ve vztahu k soustavnému zaměstnání, nikoliv, jak v konkrétním případě uvádí, k postižení levé dolní končetiny a navíc se mylně domnívá, že určité omezení funkce levé dolní končetiny žalobkyně po prodělané poliomyelitidě v raném dětství je od samého počátku neměnné a významně ji omezující. Znalec si podle znaleckého ústavu neuvědomuje, že rozsah zbývajícího pracovního potenciálu byl u žalobkyně až do rozvoje postpoliomyelitického syndromu v poměrně velkém rozsahu zachován. Navíc se tento znalec zabýval výhradně omezením pohybových schopností žalobkyně, nikoliv však pracovní schopností, resp. způsobilostí samostatné výdělečné činnosti, která až do roku 2007 byla velmi dobře zachována.

44. Znalecký ústav uvedl, že postpoliomyelitický syndromem je nazýván soubor obtíží, které vedou u jedinců po kdysi prodělané poliomyelitidě (dětské obrně, nikoliv dětské mozkové obrně) k výraznému zhoršení její doposud dlouhodobě stabilizovaného zdravotního stavu. Objevuje se u nich a progresivně narůstá celá řada příznaků buď myoskeletárních, nebo neuromuskulárních, často obojích. V předmětné věci žalobkyně dle znaleckého ústavu z doloženého průběhu onemocnění poliomyelitidou je zřejmé a nepochybné, že příznaky postpoliomyelitického syndromu se u žalobkyně postupně vyvinuly po více jak 20 let trvající stabilizaci zdravotního stavu, kdy byla schopna bez výraznějšího omezení nejen pracovat, ale i pečovat o rodinu a vychovat své děti. Teprve v roce 2007 se začaly projevovat první příznaky spadající do klinického obrazu postpoliomyelitického syndromu, které vedly k postupnému snižování pracovního potenciálu a vyústily

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v přiznání nejprve od 5. 3. 2008 částečné invalidity a od 7. 3. 2011 v přiznání invalidity třetího stupně.

45. Znalecký ústav se v posudku vyjádřil i k nezávislosti a nestrannosti znaleckých posudků, vypracovaných MUDr. M. R., CSc., když podle předložených lékařských zpráv a zdravotní dokumentace byl lékařem v lázních Libverda, kde byla léčena i žalobkyně, konkrétně v roce 2011, 2013, 2015 a 2018 a dále v roce 1984 byl na stáži u lékaře, u kterého se žalobkyně léčila. Podle znaleckého ústavu se tedy znalec MUDr. M. R., CSc., nepochybně podílí a podílel na léčení žalobkyně, což vede k oprávněným pochybnostem o objektivitě a nezávislosti jím prováděného znaleckého posuzování, když navíc ošetřující lékař by nikdy neměl být současně lékařem zpracovávajícím znalecký posudek a znalec by v takovém případě měl zpracování znaleckého posudku odmítnout.
46. Znalecký ústav závěrem k posudku MUDr. M. R., CSc. konstatoval, že znalec ve svých posudcích uvádí řadu nepřesností, polopravd až nepravd a spekulativních tvrzení, které neodpovídají skutečnosti a výsledkům, ke kterým znalecký ústav dospěl svým znaleckým zkoumáním.
47. Znalecký ústav se dále vyjádřil i k posudkům lékařů OSSZ Chomutov, oddělní námitkové a odvolací agendy ČSSZ, pracoviště Ústí nad Labem a Posudkových komisí v Ústí nad Labem a Praze. K těmto posudkům uvedl, že závěry posuzujících lékařů a posudkových komisí vycházely z objektivně zjištěného zdravotního stavu uvedeného v doložených lékařských zprávách a provedených vyšetření žalobkyně. Ačkoliv znalecký ústav vyjádřil možnost určitých výhrad ke stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v některých posudcích, přesto uvedl, že ve výsledném posouzení neměl postup posuzujících lékařů žádný dopad na stanovení příslušného stupně invalidity, resp. před rokem 2010 částečné invalidity, kterým by žalobkyně byla poškozena. Závěry posudkových hodnocení o nepřiznání částečné ani plné invalidity před dnem 5. 3. 2008 vedle doložených lékařských zpráv podporuje i skutečnost, že v tomto období žalobkyně jednak nevyhledávala pro potíže s postižením pohybového aparátu lékařské ošetření, nebyla jí vystavována dočasná pracovní neschopnost a byla schopna se připravit na budoucí povolání a pracovat pak v plném pracovním úvazku jako zaměstnankyně i jako osoba samostatně výdělečně činná. Uvedeným konstatování znalecký ústav nikterak nezlehčoval ani nezpochybňoval postižení pohybového aparátu žalobkyně, ale v době před 5. 3. 2008 nedosáhl stav jejího zdravotního postižení takového stupně, aby byl posudkově významný a naplňoval posudková kritéria pro stanovení částečné nebo plné invalidity podle tehdy platné legislativy. Znalecký ústav doplnil, že žalobkyni požadovaný vznik invalidity před 5. 3. 2008, v žalobě specifikovaný na den 15. 9. 1972 by musel být posouzen podle příslušných ustanovení zákon č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení, který nabyl účinnosti dne 1. 7. 1964, avšak žalobkyně zcela nepochybně nesplňovala ani jednu ze zákonných podmínek tohoto zákona a ani ji nemohla splňovat, neboť se připravovala studiem na budoucí povolání a po úspěšném ukončení studia začala pracovat. Žalobkyně nesplňovala ani zákonné podmínky předvídané zákonem č. 121/1975 Sb. o sociálním zabezpečení, účinném od 1. 1. 1976, neboť v této době pracovala, zřejmě již v pozici vedoucí prodejny. Žalobkyně nesplňovala ani podmínky podle zákona č. 100/1988 Sb. o sociálním zabezpečení, účinném od 1. 7. 1988, neboť v této době pracovala v administrativě a od roku 1993 jako osoba samostatně výdělečně činná ve službách (mandl, praní, šití).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

48. Znalecký ústav dále uvedl, že je naprosto nepochybné, že se u žalobkyně nejedná o tzv. invaliditu z mládí, a to nejen proto, že její zdravotní stav neodpovídal plné invaliditě, ale i proto, že zahájením studia na středním odborném učilišti získala alespoň jeden den pojištění. Nesplňovala tak ani jednu ze stanovených podmínek, aby jí mohl být přiznán od 18 let invalidní důchod pro invaliditu z mládí. Navíc v návaznosti na platné právní normy od roku 1972 se posuzování invalidity řídilo nejen zdravotním stavem občana, ale i schopností vykonávat soustavné zaměstnání, vlivem zaměstnání na zdravotní stav, nepřiměřeností zaměstnání jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání a u částečné invalidity schopností vykonávat dosavadní nebo jiné stejně kvalifikované zaměstnání jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek nebo jen jiné zaměstnání méně kvalifikované, a v důsledku toho výdělek podstatně poklesl. Z uvedeného je zcela zřejmé, že o přiznání invalidity nerozhodoval jen vlastní zdravotní stav, resp. stanovená diagnóza onemocnění. Teprve od 1. 1. 1996, v souvislosti s účinností zákona o důchodovém pojištění se invalidita posuzovala a posuzuje podle míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti, resp. míry poklesu pracovní schopnosti vyjadřované pro jednotlivé diagnózy podle druhu a stupně zdravotního postižení. Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně však v období až do 5. 3. 2008 nedosáhla výše 33 % pro přiznání částečné invalidity.
49. Na základě těchto zjištění pak znalecký ústav dospěl k nepochybnému závěru, že u žalobkyně nebyly před dnem 5. 3. 2008 žádné důvody pro stanovení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který by podle tehdy platné legislativy mohl vést k přiznání částečné nebo plné invalidity. Dále uzavřel, že ze shora uvedených podrobných důvodů jsou znalecké posudky MUDr. M. R., CSc., ze dne 6. 1. 2014 a 24. 7. 2018 nepřesvědčivé a znalcovo posouzení vzniku invalidity žalobkyně před dnem 5. 3. 2008 označil za neodůvodněné a nesprávné. Závěrem znalecký ústav uvedl, že posudky posudkových komisí ze dne 26. 2. 2018 a 30. 5. 2018 považuje za úplné, přesvědčivé a přezkoumatelné a s jejich závěry, že invalidita žalobkyně nevznikla před dnem 5. 3. 2008, plně souhlasí.
50. S ohledem na znalecký posudek Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, který se důkladně vypořádal se všemi námitkami žalobkyně a podrobně rozvedl, proč je posudek znalce MUDr. M. R., CSc. chybný a v této věci v podstatě nepoužitelný a naopak proč se ztotožňuje se závěry posudků, vypracovaných ve správním řízení, námitkovém řízení a v řízení před soudem, soud neprovedl další dokazování, konkrétně výsledkem znalce MUDr. M. R., CSc., neboť tento výsledek soud považoval za nadbytečný. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
51. Soud zhodnotil citovaný posudek Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví ze dne 8. 1. 2020, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů. Lékaři znaleckého kolektivu přitom v posudku jednoznačně objasnili, z jakých důvodů žalobkyně nebyla Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v období od 15. 9. 1972 do 4. 3. 2008 částečně ani plně invalidní. Lékaři znaleckého kolektivu se vyjádřili i k námitkám žalobkyně, že posudky zpracované posudkovými komisemi nepřihlédly k posudkům MUDr. M. R., CSc. a navíc se nezabývaly její invaliditou od 15. 9. 1972, když tyto absolutně vyloučily. Lékaři znaleckého kolektivu velmi podrobně rozvedli, z jakého důvodu jsou posudky MUDr. M. R., CSc. chybné a v dané věci z nich nelze vycházet, současně poukázali na skutečnost, že tento znalec byl jednak ošetřujícím lékařem žalobkyně při její léčbě v lázních Libverda a dále ani není znalcem v oboru posudkového lékařství či neurologie, ale znalcem v oboru ortopedie a traumatologie. Z pohledu soudu je proto předmětný posudek úplný a přesvědčivý, neboť reaguje na veškeré námitky žalobkyně a dále se jasně a velmi podrobně vypořádává s celou vzniklou procesní situací a podrobně vysvětluje, proč žalobkyně v daném období nebyla invalidní, a to ani částečně. Soud nepopírá, že v posudku znaleckého ústavu byly použity vůči MUDr. M. R., CSc. a jím vypracovaným posudkům některé nemístné invectivy, kterých by se zpracovatelé posudků jistě měli vyvarovat, ale tato skutečnost dle soudu neměla žádný vliv na věrohodnost, úplnost přesvědčivost a odbornost posudku vypracovaného znaleckým ústavem.

52. Soud nijak nezpochybňuje existenci ani dlouhodobost zdravotních obtíží žalobkyně, které jí nepochybně působí komplikace a omezení v životě, nicméně zdůrazňuje, že žalobkyně v období od 15. 9. 1972 do 4. 3. 2008 nesplňovala zákonné podmínky pro přiznání invalidity, a to ani částečné, ve vztahu k tehdy platným právním předpisům, neboť jak bylo podrobně rozvedeno výše, byla schopna absolvovat učební obor a pokračovat v pracovním zaměření bez podstatného poklesu výdělku.
53. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
54. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. září 2020

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)